

İstanbul'un Sakinleri

Yayına Hazırlayan Tuğçe İsayel

İSTANBUL'UN SAKINLERİ

Yayına Hazırlayan: Tuğçe İsiyel

Türk Roman - Öykü

TİMAŞ YAYINLARI | 4304
Edebiyat - Öykü | 39

EDİTÖR

Yavuz Türk

KAPAK TASARIMI

Barış Şehri

İÇ TASARIM

Tamer Turp

1. BASKI

Ocak 2018, İstanbul

2. BASKI

Mart 2018, İstanbul

ISBN

ISBN: 978-605-08-2672-2

TİMAŞ YAYINLARI

Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No: 5, Fatih/İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24
P.K. 50 Sirkeci / İstanbul

timas.com.tr

timas@timas.com.tr

   timasyayinrubu

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 12364

BASKI VE CİLT

Sistem Matbaacılık
Yılanlı Ayazma Sok. No: 8
Davutpaşa-Topkapı/İstanbul
Telefon: (0212) 482 11 01
Matbaa Sertifika No: 16086

YAYIN HAKLARI

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak
Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ / 7

Şükrü Erbaş

TARÇIN ADINDA BİR YALNIZLIK / 11

Mehmet Güreli

İYİLEŞİNCE UÇAR GİDER / 17

Ethem Baran

GÖĞÜN YENİSİ / 23

Sevin Okyay

ÇEVİK AYAK, KAMÇI KUYRUK / 31

Mario Levi

PEDRO ŞİMDİ NEREDESİN? / 39

Vecdi Çıracıoğlu

ORHAN VELİ'NİN AKÇAKUŞU / 43

Ali Ayçil

İSTANBUL'UN HALK GÜVERCİNLERİ / 51

İrmak Zileli

İSTANBUL'UN KOKULARI / 57

Haydar Ergülen

KEDİ SEVMENİN 10 YARARI / 69

Mehmet Said Aydın

FALCIDAN GARANTİLİ ALTILI KUPONU / 81

Fuat Sevimay

SON DRAGON'UN MACERALARI / 87

Gökhan Akçura

KOKO, PATİ VE DİĞERLERİ / 97

Melike İlgün

BANA NE! / 105

Ömer İzgeç

TÜYÜN AĞIRLIĞI / 113

Emrah Polat

VAHŞETİN KENDİSİYDİ ORTADA DÖNEN / 119

Mevsim Yenice

HİÇBİR YERE GİDEMİYENLER DERNEĞİ / 125

Ömür İklim Demir

MARTININ TERÂNESİ / 133

Pelin Buzluk

PARKTA / 145

YAZARLAR HAKKINDA / 151

Önsöz

Bir şehir nasıl tanınır? Bir şehri ne güzelleştirir? Bir şehri kimlerden öğreniriz?

Bu soruların elbette tek bir yanıtı yok. Ancak bu sorulara yanıt ararken uğradığımız önemli uğrak noktaları var. Kuşkusuz bunlardan en önemlisi yazarlar ve şairler...

Hangimiz Dublin'i Joyce'dan, Lizbon'u Pessoa'dan, Prag'ı Kafka'dan veya İtalya'yı Pavese'den ayırabilir ki? Şehirlerle özdeşleşen yazarlar aynı zamanda o şehirleri büyüten yazarlar da oluyor. O yazarlar sayesinde yeryüzünün sınırlarını zihnimizde kaldırmış oluyoruz. Böylelikle, dünya gerçekten de küçülüyor, kelimeler şehirleri büyütürken...

İstanbul da bu bağlamda yüzölçümünün katbekatı oranında büyütülmüş bir şehir. Öyle bir şehir ki bahsettiğimiz; içinden Ahmet Rasim, Reşat Ekrem Koçu, Yahya Kemal Beyatlı, Ahmet Hamdi Tanpınar, Tevfik Fikret, Sait Faik Abasıyanık, Vedat Türkali, Salâh Bırsel ve daha sayamadığım onlarca yazar, şair geçivermiş ve böyle böyle zenginleşmiş. Yazarların ilham perilerine göz kırpmış, onlarla kucaklaşmış...

Belki de bu yüzden ne yapsak yıkılmayan, ne kadar uğraşsak da çirkinleşmeyen bir şehir burası... Tüm heybeti, zarafeti ve bilgeliğiyle ısrarla ayakta...

Orhan Veli'nin dediği gibi, "İstanbul'un orta yeri sinema". Üstelik bu sinemada hiçbir film bir diğersinin aynısı olmuyor. Burada sürekli yeni öyküler kurgulanıp bizi içine çekiyor. Hiç sıkılmadan dahil oluyoruz o öykülere.

Bu öykülerin başkahramanlarını en fazla hayvanlar oluşturuyor desem abartmış olmam herhalde. Çünkü İstanbul'u martısız, kedisiz, köpeksiz, kargasız, güvercinsiz hayal etmek mümkün mü?

Hiç sanmıyorum.

İstanbul'un oyun arkadaşlarıdır onlar. Bu canlıları İstanbul'dan çekip alsak geriye rengini, müziğini, heyecanını kaybetmiş sıkılgan, ölgün bir İstanbul kalır.

İstanbul, yazarları kadar hayvanlarıyla da özdeşleşmiş bir şehirdir. Ve bu şehirde hayvanlar aksesuar değil, başlı başına öznedirler.

Martı'nın sesi bir anlamda İstanbul'un müziğinin bir parçasıdır, vapur düdükleleriyle bestelenen... Onların çığlıkları ya da kahkahaları hepimizin seslerinin toplamıdır bir bakıma...

Kedilerin, köpeklerin pati izleri, İstanbul'un mührüdür.

Güvercinler, İstanbul'un gerdanlığı...

Bir şehir hayvanlarıyla bu kadar içli dışlıyken, onlarla bu kadar oynarken, gerçek İstanbul Sakinleri'nin de hayvanlardan başkası olması beklenemez sanırım.

İstanbul'un yaşamöyküsünü martılar, güvercinler, kediler, köpekler yazarken, yazarlarımız da "İstanbul'un Sakinleri"nin öykülerini yazdılar. Kimi bir martının kanadına takıldı, kimi bir kedi miyavlamasının peşine düştü. Kimi bir köpekle çöplüklerde, varoşlarda, deniz kenarlarında yürüyüşe çıktı. Bazısı bir kargayla sohbet etti, bazısı bir güvercinin son bakışına değdi.

Ama hepsi de İstanbul'da soluklandı, İstanbul'a düştü, İstanbul'la cebelleşti. Böylece, İstanbul bir kez daha hepimizi yamacında topladı.

şehirlerin tarihiyle kişisel tarihlerimiz bir noktada iç içe geçiyor. Geçmişimiz, şimdimiz, geleceğimiz, bazen bir tramvayın duraklarında sıralanıyor. Bazen çıkmaz sokakların birinde dallanıp budaklanmış bir ağacın gölgesinde salınıyor. şehrin belleği, yaşantılarımızı birtakım köşe bucaklarda saklarken bazen de aynı şehir, yaşantılarımızı dipsiz unutululara sürüklüyor. şehirlerin kurtuluşları, travmaları, korkuları, yabancılaşmaları bizden bağımsız gerçekleşmiyor.

İstanbul son yıllarda çok yorgun düştü. Onun gölgesinde yaşayan her canlı gibi...

Ama yazarlar iyi ki varlar.

Bir yorgunluk kahvesi gibi bizi dinlendirmeye, umutlandırmaya, düşündürmeye devam ediyorlar.

Her şeye rağmen bizlerle bu kitap vesilesiyle İstanbul'da buluşan, İstanbul'a ve İstanbullu sokak hayvanlarına farklı bir gözle bakmamızı sağlayan tüm yazar dostlarıma şükran duyuyorum.

Tuğçe İstıyel
Moda, 2017

Tarçın Adında Bir Yalnızlık

Şükrü Erbaş

Tarçın, dedim. Bin yıldır bu sözcüğü duymak istiyormuş gibi birden başını çevirdi. Gözleri ışık ışıktı. Gözleri iki damla kederdi. Gözleri uzak bir zamandı. Solgun bir masaldı. Evindeymiş gibi bir gülümsemeyle baktı yüzüme. Sonra kalktı geldi. Oturdu. Ben de oturdum. Kalabalık kaybolmuştu. Sadece ikimiz vardık. Bir sözcükle bütün geçmişi iyileşmişti. Yalnızlık bitmişti. Kuyruk pervane olmuştu. O nasıl bir dildi Tanrım. Sevinç, sitem, hatıra, hayal, üşüme, azarlanma, öfke, korku, okşayış, evsiz barksız birkaç sevgi sözü... Arada bir iniltiyle başını avcumaya koyuyordu. Kadıköy Rıhtımını sonsuz bir boşlukta. Deniz sonsuz bir gurbetti. İnsan sonsuz bir acıydı. Vapurlar susmuştu. Arabalar susmuştu. Minareler bile susmuştu da Tarçın kocaman bir yalnızlığa içini döküyordu. Sadece bu inilti vardı. Bu inilti, içimde boğulup duran bir geçmişi ayaklandırıyor-
du. Bir uzak zaman, bir uzak avlu, bir uzak elma bahçesi alın çizgilerimden denize dökülüyordu. Annem akşam alacasında Tarçın'ı çağırıyordu. Tarçın beni çekiştirip duruyordu. Babam

akşamı büyütüyordu. Gaz lambası titreyerek içimize dökülüyordu. Rıhtım kalabalıktan öte bir şeydi. Bir dip yalnızlık herkesi önce içine çekiyor, sonra birbirlerinin üstüne kusuyordu. Hıçkırığa hıçkırığa bir ağıda dönmüştü sevincimiz. Ne Tarçın utanıyordu ne ben. Kimse görmüyordu ki bizi. Üzerimizden atlasalar da görmüyorlardı. Kalabalık değil, mahşerdi. İçinde insanın eşyalardan daha çok savrulduğu bir mahşer. Gözleri yoktu. Kulakları yoktu. Ağzıları bile yoktu. Yalnızca ayakları vardı. Sadece gidiyorlardı. İstanbul yoktu. Her yer bembeyaz bir sisti. İnsanlar, taşıtlar, denizler değil de sis hareket ediyordu. Sis, bütün kilitli kapılardan, pencere pervazlarından, eşiklerin altından en olmayacak yerlere giriyordu. Bembeyaz bir karanlık herkesin ruhuna sızıyordu. Yalnızlık boyut değiştiriyor, dedim içimden sessizce. Tarçın'la ben bile kaybolduk bir ara.

Sonra ikimiz de döndük rıhtıma. Vapurlara döndük. Deniz nemine. Otobüslerin sarısına, mavisine, lastik kokusuna. Büfeler kalabalıkla birlikte dönüp duruyordu. Kara yağız bir oğlan buğday tarlalarından dönüyordu. Kırlangıçların baş dönmesinden dönüyordu. Hayallerin iç sesinden dönüyordu. Birden her yer İstanbul oluyordu... Bir kız gözlüklerini silerek önümüzde durdu. Tarçın, ona gülümsedi. Koştı, ayaklarını kokladı. Kız çömeldi. Çantasını karıştırdı. Tarçın'ın kuyruğu uçurtmaya dönmüştü. Aramızdaki iki adımı bayram yerine çevirmişti. Gözlerim bir daha doldu. Kız, kirpikleriyle yaşlarımı sildi. Getirdiği yiyeceği parmaklarıyla yedirdi Tarçın'a. Tarçın, rıhtımdaki arkadaşlarına kadar bir koşu gitti, geldi. Sevincini paylaştı gülümseyerek. Kalabalık güzelleşir mi? Güzelleşti. Taşlar güzelleşti. Taşıtların gürültüsü güzelleşti. Martıların ötüşü güzelleşti. Çocuk, Tarçın'ı ağzından öptü. Ben bir daha ağladım. Çocuk, gözleriyle sevdi yaşlarımı. Tarçın yanıma otur-

du. Ellerimi yaladı, yüzümü yaladı. Bir sırt çantası kalabalıkta sessizce kayboldu. Tarçın'ın soluğu o çantayı gideceği yere kadar götürdü. Usulca doğruldum. Geleceğim, dedim. O kız çocuğu gibi her gün olmasa da geleceğim. Ne olurdu dünya yalnızca sizlerle dönseydi. Sen benim çocukluğumsun, dedim. Evimizin avlususun. Annemsin. Babamın sesisin. Benim merhametimsin, dedim. İstanbul'un merhametisin. Bu büyük yalnızlığa sakın üzülme, dedim. Onlar kendilerini bile sevmiyor. Birazcık senin gözlerine baksalar, hepsi de tertemiz olacak. İnsan seni sevmeden çocuğunu sevemez ki... Sokağı sevemez, evini sevmez, ağacı sevemez, denizi sevemez, gökyüzünü sevemez. Sen onların iyiliğisin. Tarçın ağladı. Ayaklarını omzuma koydu. Omzumun üzerinden çok uzak bir zamana baktı. Rüzgârın içinden bir kokuya baktı. Yüzünü avuçlarıma gömdü. Kalktı. Kuyruğu yavaşlamıştı. Döndü, arkadaşlarının yanına gitti. Alışkın bir yalnızlıkla uzun uzun baktı denize.

Kalktım. Gözyaşlarımı topladım. O kız çocuğunun ayak izlerini topladım. Tarçın'ın gözlerindeki sonsuz ayrılığı topladım. İstanbul başlıyordu. Herkesten yapılmış bir yüz geldi oturdu yüzüme. Çantamı aldım. Gökyüzünü içime çektim. Geçmiş içime çektim. Karaköy vapurunun kalktığı iskeleye yürüdüm. Ben yürümedim de, bir tuhaf İstanbul benden önce yürüdü. Binalar, binalar, binalar... Vapur değil, binalar geçiyordu karşıdan karşıya. İnsanlar çıkmıyordu da evler çıkıyordu sokağa. Sabahtan akşama, akşamdan sabaha, bir oda ötekine, bir bina bir başka binaya gidip geliyordu. İnsanlar birbirleriyle, toprakla, gökyüzüyle, başka canlılarla görüşmüyorlardı. Ağaçlar yoktu, köpekler, kediler, martılar, güvercinler, bulutlar yoktu. Deniz anlamsız bir suydu. Uykulu bir yoldu. Camdan ve betondan bir örtünün altında o da martısını, balığını, köpüğünü kaybetmişti.

Vapur, can sıkıntısının üzerinden, bir bölük can sıkıntısını, bir başka can sıkıntısına götürüyordu. Yalnızlığın acısını çoktan yitirmiş bir kalabalık, kenti, yaşama sevincinin dışında bir yerlere gömüyordu. Tarçın, denizde boğuluyormuş gibi bir duyguyla arkama dönüp durdum. Vapur boşaldı. İnmeyecekmişim gibi rahat bir soluk aldım. Bir başka can sıkıntısı yumağı da buradan karşıya geçmek için birbirinin üzerinden koşuyordu. Birden Tarçın'ın sesini duydum. Sevinçle ve korkuyla dört yanıma baktım. Sonra içime baktım. Gülümsedim. Kendimi sevdim. İskelede on Tarçın daha vardı. İkisi koşarak geldi, beni kokladılar, kokladılar. Bir şeyler söylediler. Ben de onlara bir şeyler söyledim. Küçük kıza kadar anlattım. Tarçın'ın kokusunu sevdim, sevdim. Birisi elimden tuttu, öteki ayağımdan, kocaman bir taş binanın önüne kadar getirdiler beni. Bildiğim bütün sevgi sözlerini unuttum! Eğildim, ikisinin de ağzından öptüm.

Zaman değil de dünya geçiyormuş insanın üzerinden. Bir parçan yollarda kayboluyor, bir parçan evlerde çürüme fotoğrafı, bir parçan çarşıların darağacına çekilmiş ezik bir arzu. Her şey paramparça, her yer kayıp, herkes dilsiz. İnsan ölümlerine yetişemiyor. Azıcık yavaşlasa, azıcık soluk alayım, hayal kurayım, yaramı seveyim dese, dünyanın dışına düşecekmiş korkusuyla daha hızlı koşmaya başlıyor. Ben de tam üç ay böyle koştum. Girdiğim çıktığım bütün kapıların önünde Tarçın bana bakıyordu. Gittiğim geldiğim bütün yolların ucunda Tarçın'ın gözleri ışığıydı. Gözleri acı bir hasretti. Gözleri bir çift çan kulesiydi. Gözleri, her gün biraz daha derine düşen akışsız bir suydü. Bekleyiş saçaklı bir kırbaça dönmüştü. Dört yanımdan içime sızan ve beni kötürüm eden “neden kendine inandırdın beni” diyen Tarçın'dı. Tarçın baktıkça, İstanbul bunca uzaktan beni de teslim alıyordu. Hiç kimse hiçbir hayvanı sevmiyordu. Evler

ölüyordu. İnsanlar her gün biraz daha kötü oluyordu. Kadıköy Rıhtımı bütün martılarını başka denizlere gönderiyordu. Çocuklar merhameti öğrenecek tek bir canlı bulamıyordu. Sabahın sevinci tat vermiyordu, akşamın kederi kimseyi iyileştirmiyordu. Her gün biraz daha kendimden utanıyordum. Bütün bunların sorumlusu bendim, benim uzaklığımdı.

Gittim. Aynı saatte rıhtımdaydım. Kalabalık aynı yalnızlığı, aynı aptal can sıkıntısını, birbirinin üzerinden aktara döndüre bir başka uzaklığa götürüyordu. Tarçın'a baktım. Tarçın'ın arkadaşları yanıma geldiler. Beşi birden, gözlerini kederden siteme çevirerek, başlarını karşıdaki ara sokağa uzattılar. Beşi birden kuyruklarını indirdiler. Sonra gidip yerlerine yattılar. Ellerim yaprak gibi titriyordu. Boğazım kurudu, kurudu. Kız çocuğunu aradım. O küçük sırt çantasını. Çantasını koyduğu yere oturdum. Yoktu. Üç ay bekledim! Ne çocuk vardı ne Tarçın. Kalktım, karşı sokağa girdim. Yalnızlık yoksullukla birlikte bir eşikten ötekine, yukarıya doğru uzuyordu. Pencereler aşağıya doğru dökülüyordu. Yaşlı birkaç kadın vardı. Tüyleri kadınlardan da yaşlı birkaç kedi. Tarçın diye hepsinin yanına gittim. Gözlerinde bir bulanık hatıra olabilirdi. Yoktu. Sonra rıhtıma inen bütün sokakları dolaştım. Ne kedilerde, ne kadınlarda bir parça Tarçın kokusu vardı... Hepsinde de kendimi ipe çektiğim onlarca acı hikâyeyle döndüm evime.

Şimdi ben yalnızım. İstanbul yalnız. Konyaaltı yalnız. Sevgi, yoksul. Öfke, aptal. Merhamet, kimsesiz. Vicdan, azap. Şimdi hepimiz, elimizde bir ölü dünya, koşa koşa bütün iyilikleri unutmaya çalışıyoruz.

İyileşince Uçar Gider

Mehmet Güreli

Onu bulduğumda yaralıydı. Eski çığıklarını bir daha atamayacak gibi yutkunuyor, başı ve tek kanadında kan lekeleri beyaz teninde hemen dikkati çekiyordu. Sanki birine bir şeyler söylemek istiyordu, uçamayacak olma ihtimalini ya da daha fazlasını. Üslubun körelmesine karışmıştı dış sesler. Kurtarılmayı da beklemiyor, karakterin hislerinin heyecanını çoktan kaybetmiş, bir su birikintisinin önüne yatmış Wante'nin akıbetine benziyordu.

O kadar çaba içinde isteklerini yeniden gözden geçirdiğinde başıboş, çok gayretli sayılamayacak bir avcı diyebilirdi kendine. Binlerce dalış ve sadece birkaç balık... Şimdi yanında bir tek ben vardım. Üşüyordu, hemen bir battaniyeye sardım, gagası dışarıda kalmıştı. Çevrede hiçbir şey yokmuş gibi bir çığık daha attı, kime ne duyurmak istediğini hiç anlamamıştım. Gözüm üzerindeydi, köşeye çekildim ve bir sigara yaktım, lambalardan birini söndürdüm, telefonlara da bakmadım, akşama kadar hiç kimseyle konuşmadım. Sonra kendini güvende hissettiğinden

olacak, kapattı gözlerini. Su getirmek için kovaya uzandım. Döndüğümde hâlâ uyuyordu, kendinden geçmiş gibi zor nefes alıyordu sanki. Oysa dün akşam sakindi, önüne ne koydumsa hepsini temizlemişti. Pencereden okulu görüyordum. Yan odadan ve terastan da Üsküdar'ı yakında hissedecek kadar iyiydi manzaram, bana göre çoktu bile. Şanslı kişiler vardır hani hayatta, bir çatı katında unutulmuşlardır, ben de onlardan biriydim. Gerçekten komşulardan da nereleri gördüğümü, manzaramı pek hayal eden olduğunu da pek sanmam. Gözleri büyümeden inirim merdivenleri. Bacaların yanında yıldızlardan görülebilen bir oda sanki. Teras, Boğaz, masa, bir Hollandalıdan düşüş bir koltuk ve yıldızlar hayatımın vazgeçilmez parçalarıydı. Şimdi biri daha eklenmişti. Nasıl karşılar bilmiyordum ama ben “böğürtlen” diye seslenmek istiyordum ona. Başının üzerindeki yara onu kızıl bir kuşa çevirmişti. Belki de böyle bir isme hiç dönüp bakmazdı bile.

İyileşince uçar giderdi mutlaka.

Zaman geçiyordu, yavaş yavaş kendine geliyordu.

Başka kuşların da giderek sesleri artmaya başlamıştı. Toto'nun o muhteşem filmde kargayla olan sohbetleri geldi gözümün önüne. Keşke ben de Böğürtlen'le konuşabilseydim. Birkaç satır yazmadan da geçmek istemedim. Ne diyorlardı?

“Beyler yolculuk nereye?”

“Sen mi konuşuyorsun?”

“Ben bir şey söylemedim.”

“Halüsinasyon görmeye başladım galiba.”

“Size eşlik edebilir miyim acaba?”

“Peki konuşan kim?”

“Baba, bak! Bu bir kuzgun!”

Yoldur adı başlarsın, bittiğinde yolculuk olur.”

“Sizi rahatsız etmiyorum değil mi?”

“Hayır, bizim için büyük bir zevk. Öyle değil mi baba?”

“Madem beraber yolculuğa çıkıyoruz, acaba söyler misiniz, yolculuk nereye?”

“Oraya gidiyoruz.”

“Oraya mı, orası neresi peki?”

“Şuraya işte.”

“Orası neresi diyorum yahu?”

“Bence sen çok iyi anladın.”

“Anladım mı?”

Bir hikâyeye dönüşmeden çözmeliydim her şeyi. Neden bilmiyorum, içimdeki ses beni hızlı olmaya itiyordu.

Birden ona bu hikâyeyi anlatmak istedim, tabii filmde sonra olanları. Daha ilk cümlede birden açıldı gözleri, hemen açıkça sevindi diyemesem de ilgilendiğinden emindim. Bir yutkunma gagasının arasından süzld hafifçe.

Hikâye Üsküdar’da geçiyordu, gün batımında iki karganın rastlaşmalarıyla ilgiliydi. Biri şöyle demişti:

“Siz, o filmdeki kargasınız değil mi?”

“Hayır,” demişti öteki, “ben sinemadan uzak biriyim, sadece karnımı doyurmaya çalışırım, soğuk aylarda da öyle yerlerde saklanırım ki anlatsam inanmazsınız. Bu da benim küçük sırrım sayılır.”

“Peki Toto’yu da mı tanımıyorsun?”

“O kadar değil,” dedi, bir dostundan söz edildiğinde yüzünde beliren hoş bir ifadeyle. İşte o anda anlamıştı, bu o kargaydı. Artık gizleyemezdi. Bir ağacın kenarına oturdular, saatlerce sohbet ettiler. Oyuncu olanı sotadan bir simit çıkardı. Öbürü, “Bir de çay içsek,” dedi. “Yok artık,” dedi, “hadi Toto’yu ziyarete, Napoli’ye uçalım...”

Onlar yükselirken yağmur da hafif hafif onların kanatlarının arasından İstanbul’a inmeye başlamıştı bile.

Şiirin ilk mısraları kasvetli bir pazarı çağırırken, tanıdığımız, hiç görmediğimiz diğer kuşlar da sisler arasından onları izliyorlardı. Zor seçilen sesler içinde ne konuştuklarını anlamak imkânsız gibiydi. Sanki gökyüzü bir operanın tüm aryalarının melodileriyle çınlıyor, manalar onların arkasından bulutlara tutunmaya çabalıyordu. Gri noktalar ıslak atmosferin belirsiz yüzünde dolaşıyordu; gayret göstermeden bir bir kayboluyordu bulutlar. Güneşle araları bozulmasın diye gölgeler de bir bir silindi.

Oyuncu karga, bir dosta kavuşacağıнын hayalini kuruyordu. Setteki müthiş espriler yeniden canlandı belleğinde. Dağların üzerinden süzülürken, kanat vuruşlarının ritmine kaptırdı kendini. Çok mutluydu.

İtalya’ya vardıklarında hemen Napoli kıyılarında bir zamanlar çok sık gittiği bir balıkçı lokantasına götürdü arkadaşını.

Tek kelimeyle nefis bir ziyafet çektiler. O sırada Paolo’nun da dostu Vittorio geldi masalarına. Ona hemen Toto’yu sordu bizimki. Ama cevabı duyunca öylece dondu kaldı. Hiç konuşamadı dakikalarca, gagasından birkaç İtalyanca kelime dökülebildi. Toto’yu geçen hafta kaybetmişlerdi.

Birden bütün neşesini, anılarını körfeze bıraktığını fısıldadı kendi kendine; arkadaşını üzmemek istemiyordu.

Sonra yine Üsküdar'a döndüler ve yıllarca birlikte yaşadılar.

Martı birden, "bana anlatılan en güzel hikâye bu, biliyor musun?" dedi. Çok sevinmiştim, bu aynı zamanda onun iyileştiği anlamına da geliyordu. Sanki bir anda acısını unutmuştu; gözlerime baktı, çılgılık attı ve teşekkür etti.

Göğün Yenisi

Ethem Baran

Her kuş uçtuğu gökyüzünü genişletir, yeniden yaratır.

Bir kuş uçtuğunda yeni bir gökyüzü yaratılır.

Hâlâ öyle midir, bilmiyorum...

Duyduk ki, Selahattin Ağbi İstanbullu bir güvercin çektiymiş. Kuşun İstanbullu olduğunu söyleyen de Selahattin Ağbi'ymiş tabii. Söylediğine göre bu kuş kesinlikle İstanbulluymuş, oradan gelmiş. Nereden bildiğini soramazdık ona. Yılların kuşçusuna böyle bir soru sorulur muydu?

Küp Hüseyin'le gidip gördük kuşu. İçimiz gitti. Selahattin Ağbi'ye çaktırmamaya çalışarak, bir, kuşa baktık uzun uzun, bir, birbirimize. Güvercinler gibi susup kaldık.

İstanbul uğulduyordu kuşun duruşunda. Öyle bir duruşu vardı ki, filmlerde izlediğimiz İstanbul'un vapur düdükları, martı çığlıkları onun sakin kıpırdanışlarının gerisinde usuldan

yankılanıyordu adeta. Koca koca camilerin kurşun kubbeleri tüylerinin altında kabarıyordu.

Hakikaten ta İstanbul'dan gelmiş gibi yorgun görünüyordu. Çatıdaki diğer güvercinlerin azıcık uzağında tek başına duruyor, yabancı bir yuvaya inmenin, Selahattin Ağbi gibi meymenetsiz bir herif tarafından çektirilmenin utancını yaşıyordu sanki.

Selahattin Ağbi bütün kuşçular gibi yerde değil gökte gezdi. Biz de ondan öğrenmiştik öyle gezmeyi, ama herif kaçak kuşların nereden geleceğini bilirmişçesine yedi kat göğün arkasını görür, her daim evdeymişçesine güvercinlerini ânında uçururdu; bunu bir adam zanneden zavallı kaçak güvercin de bunun kuşlarının arasına karışıp çatısına inerdi.

Yüksek duvarlarla çevrili bahçede üç kişiydik. Kocaman kümesin önünde. Selahattin Ağbi sigaranın birini söndürüp birini yakıyor, ağzında sigarayla kümese girip elinde bir güvercinle çıkıyor, havaya fırlattığı kuşun ardından uçan sanki kendisiymiş gibi gururla bakıyordu. Güvercinin kanat şakırtısı önce bahçeyi, sonra gökyüzünü dolduruyordu; biz, her güvercinin fışkıрма mesafesini ölçmeye, taklalarını saymaya çalışırken, o, yeni bir gösteriye başlamak için tekrar giriyordu kümese. Bu arada Küp Hüseyin, ondan bekleneceği gibi, fazla uzaklaşmadan kümesi kolaçan edip tekrar yerine dönüyordu. Selahattin Ağbi dışarı çıktığında bizi az önce uçurulmuş ve çatıya konmaya ya da yere inmeye çalışan güvercinleri izlerken buluyordu. Bazı güvercinler takla ata ata yarım adam boyu kadar yere yaklaşmışken tekrar fışkırıp kanat şeklinde şakırtılar bırakıyordu boşlukta. Kanatlarından kan geliyordu bazılarının ya da biz öyle sanıyorduk. Aynı yerde aynı sayıda takla atıyordu bu güvercinler. Sanki hâlâ çırpınmaya devam eden o deli boşlukta daha önce çizdikleri ve kimsenin göremediği hayalî suretlerini bırakmış da